

OBSAH

PODĚKOVÁNÍ	5
1 POLITICKÁ NEROVNOST V ZASTUPITELSKÝCH DEMOKRACIÍCH, JEJÍ PŘÍČINY A LIMITY DOSAVADNÍHO VÝZKUMU	7
1.1 Ideál politické rovnosti a cesta k jeho dosažení	9
1.2 Dvě větve studia volební účasti	13
1.3 Málo realizované přemostění individuální a kontextuální úrovně	14
1.4 Plán výkladu	17
2 TEORIE VOLEBNÍ ÚČASTI: MIKRO- A MAKRO-VYSVĚTLENÍ JAKO DVĚ STRANY STEJNÉ MINCE	20
2.1 Proč jeden volí a druhý absentuje?	23
2.1.1 Sociální determinismus kolumbijské školy	24
2.1.2 Postoje a hodnotové orientace michiganské školy	28
2.1.3 Racionální kalkul rochesterské školy	36
2.2 Proč je v jednom státě vyšší volební účast než v jiném?	40
2.2.1 Teorie modernizace	41
2.2.2 Institucionalismus.....	46
2.3 Odpovídá metafora dvou stran stejné mince vysvětlení volební účasti?	52
3 PODMÍNĚNÉ EFEKTY A ODVOZENÍ HYPOTÉZY POLITICKÉ ROVNOSTI	55
3.1 Od přímých efektů k podmíněným	58
3.2 Hypotéza politické rovnosti.....	61
3.3 Intuitivní využití hypotézy politické rovnosti v dosavadních studiích	63
3.4 Co z toho vyplývá pro následující kapitoly?	72

4 DATA A VÝZKUMNÁ STRATEGIE	74
4.1 Specifikace víceúrovňového modelu	78
4.2 Interakční efekty.....	81
4.3 Který model přijmout?	82
4.4 Operacionalizace proměnných	84
4.4.1 Závisle proměnná	84
4.4.2 Nezávisle proměnné	89
4.5 Dotazníková šetření a statistická inference	91
5 VOLEBNÍ ÚČAST A KOMPONENTY JEJÍHO ROZPTYLU	94
5.1 Volební účast jako hlavní forma politické participace	95
5.2 Záleží na tom, kolik lidí volí?	97
5.3 Kolik lidí volí?.....	101
5.4 Nulový model	103
6 MIKRO-VYSVĚTLENÍ: STRUKTURA, KULTURA, EKONOMIKA.....	105
6.1 Sociální struktura.....	106
6.1.1 Věk	108
6.1.2 Pohlaví.....	109
6.1.3 Vzdělání	111
6.1.4 Příjem domácnosti	112
6.1.5 Rodinný stav.....	113
6.1.6 Členství v odborech.....	114
6.2 Politická kultura	115
6.2.1 Stranická identifikace	118
6.2.2 Politická efektivita.....	122
6.2.3 Spokojenost s demokracií.....	125
6.2.4 Zájem o kampaň	127
6.3 Ekonomická racionalita	130
6.3.1 Nerozdílnost	131
6.3.2 Odcizení.....	133
6.4 Přímé efekty individuálních proměnných ve víceúrovňovém modelu.....	136
6.5 Fixní, anebo proměnlivý efekt?	140

7	MAKRO-VYSVĚTLENÍ: MODERNIZACE A INSTITUCE	151
7.1	Teorie modernizace	152
7.1.1	Lidský rozvoj	156
7.1.2	Zralost demokracie.....	158
7.1.3	Postmaterialismus.....	160
7.2	Institucionalismus.....	163
7.2.1	Faktory očekávaných užitek.....	165
7.2.2	Faktory nákladů hlasování	168
7.2.3	Faktory pravděpodobnosti rozhodujícího hlasu	169
7.2.4	Volební systém jako příklad faktoru reflektujícího všechny členy kalkulu	172
7.3	Přímé efekty kontextuálních proměnných ve víceúrovňovém modelu.....	174
7.4	Jiný proměnlivý sklon, jiný výsledek?	181
8	KONTEXT JAKO „MODERÁTOR“ EFEKTU INDIVIDUÁLNÍCH PROMĚNNÝCH NA PRAVDĚPODOBNOST HLASOVÁNÍ	186
8.1	Podmiňující vliv modernizačních faktorů.....	191
8.1.1	Lidský rozvoj	192
8.1.2	Zralost demokracie.....	193
8.1.3	Postmaterialismus.....	195
8.1.4	Začlenění interakcí modernizace do víceúrovňového modelu.....	197
8.2	Podmiňující vliv institucionálních faktorů.....	209
8.2.1	Význam voleb	210
8.2.2	Šíře stranické nabídky	211
8.2.3	Povinnost volit	213
8.2.4	Velikost populace.....	214
8.2.5	Těsnost voleb	216
8.2.6	Poměrný volební systém	218
8.2.7	Začlenění interakcí institucionalismu do víceúrovňového modelu	220
8.3	Proč hypotéza politické rovnosti tak úplně nefunguje?	233
8.3.1	Nesplnění podmínek funkčnosti hypotézy politické rovnosti	235
8.3.2	Malý počet kontextů a úsilí o dosažení statistické významnosti	236
8.3.3	Volební účast nemusí být v lineárním vztahu k politické rovnosti	237
8.3.4	„Druhá“ interpretace podmíněného efektu	239

9 CO JSME SE DOZVĚDĚLI O NEROVNÉ VOLEBNÍ ÚČASTI A MOŽNOSTECH, JAK MŮŽE BÝT NEROVNOST ZMÍRNĚNA...	240
9.1 Klikatá cesta k testování podmíněných efektů	244
9.2 Debakl hypotézy politické rovnosti?	246
9.3 Hledání receptu na zmírnění politické nerovnosti.....	249
9.4 Implikace pro budoucí výzkum	251
PŘÍLOHY	252
Příloha A: Proměnné v analýze	252
Příloha B: Navrhované podmíněné efekty kontextuálních proměnných	256
Příloha C: Výstupy empirické analýzy efektů kontextuálních proměnných	257
SUMMARY	258
POUŽITÁ LITERATURA	265
REJSTŘÍK.....	278
SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A SCHÉMAT.....	282